

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 658. Quotuplex sit substitutio pupillaris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

substituens prius pro se faciat testamentum (non enim soli filio facere potest testamentum juxta *L. 2. §. 1. ff. de vulg.*) adeoque prius in eo scribat heredem, cui substituere vult, nisi forte, ut dictum, sit miles. ita ut, si inverso ordine prius substituatur, & dein sibi heredem instituat, substitutio sit nulla juxta clarum textum. *cit. l. 2.* quod tamen procedere non nisi, quando diversis tabulis ex intervallo pater sibi & filio impuberi condidit testamentum; ita ut, si conjunctim eodem actu utrumque condidit, nihil referat, quo ordine id fiat, sive prius scribatur institutio heredis, sive substitutio juxta *L. 2. §. 5. & 6. ff. de vulg.* asserit cum Vinnio. *ad §. 5. Inst. eod. num. 1.* & Stru. *ad ff. eod. th. 26. lit. a.* Muller. *ibidem.* Quo ordine descriptionis non obstante, ordo successionis attenditur, secundum quem institutus precedit, licet posteriore loco sit scriptus. idem juxta *cit. l. 2.* Qualiter tamen etiam substitutus illam substitutionem in paterna hereditate omittit, & eam amplecti quod ad bona filii, eique soli succedere, vide apud Stru. *l. c. th. 28.* uti & dicenda *quest. seq. n. 1. in fine.* Atque ex his quoque patet, quod hæc substitutio contineat duplicem substitutionem, vulgarem scilicet & pupillarem. Lauterb. §. 28. uti &, quod duo quodammodo videantur testamenta, alterum patris sibi heredem scribentis, alterum filii, quasi ipse filius sibi heredem, quem pater substituit, instituisset. Stru. *ad ff. de vulg. th. 25. lit. v.* Muller. *ibidem.* Ex qua duplicitate quod ad effectum deducuntur plura, nimirum, quod pater alia hora sibi, alia filio adhibitis testibus condere possit testamentum. *L. 16. ff. de vulg.* Quod signari possit seorsim testamentum filii, quod alia forma sibi, alia filio facere possit testamentum, quod à principali testamento non arceatur, qui secundas tabulas arguit, cum qui accessorium improbat, non statim utrumque improbat censetur, utpote principali non dependente ab accessorio. Quod, qui incapax est testamenti paterni, non sit incapax substitutionis pupillaris, seu ut substituatur instituto pupillo, nisi ratione bonorum paternorum, quatenus ex iis per substitutionem pupillarem ei esset quid obventurum. quæ singula textibus juris stabilita vi apud Muller. *l. c.* uti & qualiter his non obstantibus, testamentum illud sit etiam unicum ratione cause efficientis propter personam testatoris, vel etiam ratione formæ & solemnitatum (uti eo respectu pro uno testamento tam jure civili quam prætorio habetur. §. 2. *Inst. de vulg. l. 2. §. 4. ff. eod.*) dum unis tabulis fieri possit, una signatione absolvi, nec 14. testes requirantur, sed 7. sufficiant. Item ratione effectus & valoris; dum testamento pupillari licet alio tempore aliisque signatoribus ordinato, principale non rumpatur. *L. 16. §. 1. ff. de vulg.* Ac denique qualiter dicatur unum quo ad acquisitionem, dum substitutus non potest separare pupilli bona ab hereditate patris. item quod ad falcidiam, dum una saltem falcidia ex utriusque hereditate detrahatur; cum legata, quæ secundis tabulis relinquuntur, quasi primis tabulis sub conditione relicta intelligantur juxta *L. 11. §. 5. l. 80. §. 1. ad leg. falcid.*

Quest. 658. Quotuplex sit substitutio pupillaris.

Resp. Alia est expressa, alia tacita. Expressa est, dum conditio illa: si institutus filius meus hæres quidem erit, sed intra annos pubertatis decesserit, exprimitur dicendo v. g. Titium filium meum impuberem instituo, eique, si hæres non erit, vel si hæres erit, intra annos tamen pubertatis moria-

tur, Cajum substituo. Tacita est, quæ in expressa vulgari continetur, absque eo, quod dicta conditio exprimitur, sive est ipsa substitutio vulgaris facta filiofamilias impuberi. dum v. g. testator dicit: Titius filius meus impubes (vel etiam simpliciter: filius meus hæres esto) et si hæres non erit, substituo Cajum: quæ est vulgaris expressa; in hac enim contineri & illam conditionem: si hæres erit, sive si post aditam hereditatem intra annos pubertatis decesserit, ex conjecturata patris voluntate rectè inferitur; cum in utroque casu pariter diligendo substitutum, cui bene voluit, eum tam in casu, quo filius hæres non erit, quam in casu, quo quidem hæres erit, sed ante annos pubertatis morietur, voluisse substitui, & actu substitutum etiam expressè fuisse, si de secundo illo casu cogitasset, rectè credendum est; & ita Arg. *L. quamvis. c. de impub. subst. l. 4. ff. de vulg.* docent Covar. *de testam. c. 16. §. 4. num. 6.* Ludwel. *de ult. vol. p. 2. c. 2.* Stru. *in ff. de vulg. th. 22. lit. 2.* Muller. *ibidem.* Schneidev. *L. 2. tit. 15. de vulg.* Wiefn. *h. i. num. 184.* Lauterb. *l. c. §. 19.* Quod ipsum tamen sic limitatur: nisi de contraria voluntate testatoris constaret; tunc enim sub expressa vulgari non continebitur uterque casus. *cit. l. 4.* Donell. *L. 6. comment. c. 76.* Perez. *in cod. de vulg. num. 9.* Stru. *l. c.* Lauterb. §. 20. Wiefn. *h. i. num. 185.* Colligitur autem sufficienter hæc contraria voluntas ex adjunctione cohæredis extranei vel puberis, dum iis substitueret una oratione, si hæres erunt, dicendo v. g. instituo Titium filium meum & fratrem meum, et si filius meus & frater meus non erunt hæres, Cajus hæres esto: cum enim substitutio in eum casum facta judicetur, quo utriusque substitui potuit, ad vitandam inæqualitatem, ne unus geminâ, alter unâ viâ ad hereditatem vocatus videatur, & utriusque pupillariter substitui non potuerit; eò quod unus illorum nec filius, nec impubes, aut sub patria potestate testatoris constitutus esset, utriusque tantum vulgariter substitutum præsumitur. *cit. c. quamvis.* Molin. *cu. d. 184. n. 15.* Perez. *l. c. num. 10.* Haunold. *de 7. & 7. Tom. 2. tr. 7. à num. 69.* Muller. *in ff. de vulg. th. 22. lit. 6.* Lauterb. *l. c.* Constat quoque de mente contraria testatoris, si in utrumque casum substitueret separatim, v. g. dicendo: heredem instituo filium meum, si is hæres non erit, ei substituo Cajum: si hæres erit, & impubes decesserit, substituo Mævium. *L. 39. §. 1. ff. de vulg.* Wiefn. *l. c.* E contra quoque in substitutione pupillari expressè continetur vulgaris tacita; atque ita, dum pater Titio impuberi pupillariter nimitum, si is hæres erit, & pubertate decesserit, substituit Cajum; substitutio hæc quoque complectitur casum, quo Titius hæres non erit; adeoque hoc casu Cajus succedit in omnia tam patris quam filii bona ex præsumpta patris voluntate. *L. 4. ff. de vulg.* Wiefn. *num. 183.* cum communi.

Quest. 659. Qui sint effectus substitutionis pupillaris.

Resp. Præcipui sunt sequentes. Primus est jus per eam quæsitum substitutio impleta conditione succedendi non tantum in bonis seu hereditate testatoris substituentis, sed etiam in bonis filii, cui facta substitutio, undecunque ea, sive dum instituitur, habeat, sive post modum acquisiverit ante annos pubertatis, sive à patre, sive à matre, sorore donatione, casu quo ante pubertatem moriatur, saltem ubi hæres existit, & hereditati se inveni-